

Kauniit jäähyväiset

HENRIK MALMSTRÖM: ON BORROWED TIME –
LAINATULLA AJALLA – PÅ LÄNAD TID
(HENRIK MALMSTRÖM, 2010)

Henrik Malmströmin (s. 1983) pieni valkoinen valokuvakirja on yksi pysäyttävimmistä valokuvakirjoista pitkään aikaan. Oikeastaan se ei ole pelkkä valokuvakirja.

Malmström kuvasi syöpään sairastunutta isosiskoaan **Maijaa** marraskuusta 2007 huhtikuuhun 2008, jolloin tämä kuoli, alle 30-vuotiaana. Mustavalkoiset kuvat kertovat hiljaisesta taistelusta ja lopulta nöyrytmisestä vahvemman edessä. Kuvat ja tekstit ovat tunteita ja ajatuksia herättäviä.

Nuoren ihmisen sairastuminen, kuihtuminen ja kuolema tuntuvat äärimmäisen epä-

reilulta. Kuoleman odotetaan tulevan, kun ”aika on kypsä”, kun kaikki tavoitteet on saavutettu ja elämä on valmis. Harvoin se varmaankaan menee niin.

Ja mitä sitten, kun ei pysty hyväksymään sairastumista ja kuolemaa? Kun elämä jää kesken ja vaille sitä oikeaa loppuaan?

Huomaan kuvia katsoessani ajattelevani sairastuneen Maijan perheenjäseniä ja ystäviä, kuinka he ovat saaneet kokea niin monenlaisia tunteita epätoivosta vihaan ja avuttomuudesta suruun. Kuvat tuovat Maijan elämän lähelle.

Malmström on tavoittanut mustavalkoisiin kuviinsa melkoisia tunnetiloja. Ahdistusta, turhautumista, voimattomuutta, välillä ehkä pilkahduksen toivoa. Kuvaaja on ollut lähellä ja läsnä. Hienova-

rainen symboliikka ja toisaalta karu realismi tekevät kirjasta äärimmäisen koskettavan, joillekin varmasti jopa vaikean lähestyä. Sairaus ja kuolema eivät ole niitä kevyimpiä aiheita käsitellä ja näyttää kuvin. Voin uskoa, että Malmström on kokenut kuvaamisen ehkä jopa ainoaksi tavaksi käsitellä tilannetta. Ja hyvä niin. Kirja on harvinainen ja harvinaisen kaunis kuvaus nuoren elämän kuihtumisesta ja sen loppumisesta.

Kiitokset ansaitsee myös kirjan graafinen ilme, taitto ja kuvien kaunis painojälki.

JULIA WECKMAN

